

De uitgeroepen gemeente: bruid én lichaam?

I – Bijzonderheden over huwelijkssluiting in het (Midden-)Oosten en Israël

De geestelijke band tussen God en Zijn volk wordt in heel de Schrift genoemd onder het beeld van een huwelijk. Allereerst goed om te kijken naar de Hebreeuwse manier waarop verloving en huwelijk plaatsvonden. Welke gewoontes horen daarbij? Als we dat weten kunnen we beter bepaalde aanduidingen in de Schrift begrijpen. Dat voorkomt dat wij onze westerse gedachten en gewoontes erin zien.

In het (nabije) Oosten zijn er andere gewoontes rondom het huwelijk dan die wij misschien kennen.

* De keuze: wie wordt de bruid? Lag niet aan de toekomstige bruidegom, maar aan zijn (bloed)verwanten of aan een daarvoor uitgekozen vriend. Izaäk koos niet zelf zijn bruid, maar Eliëzer, de huismeester van Abraham. Dat geeft extra charme aan de prachtige geschiedenis van Genesis 24. Hagar koos een vrouw voor Ismaël (Genesis 21:21). Izaäk bepaalde voor Jakob de keuze (Genesis 28:1). Juda koos een vrouw voor Er (Genesis 38:6).

* De zoon was hierin niet per se ongeïnteresseerd of zelfs zonder stem. Ouders stelden iets voor aan hun zoon en die kon kiezen. Dat zien we bij Sichem (Genesis 34:4,8) en Simson (Richteren 14:1-10). Gewoonlijk kwam het voorstel van de familie of vertegenwoordiger van de aanstaande bruidegom. Maar als er verschil in afkomst was, dan kon de vader van de bruid haar voorstellen. Dat gebeurde bij Jetro ten opzichte van Mozes (Exodus 2:21). Ook bij Kaleb voor Othniël (Jozua 15:17) en bij Saul voor David (1 Samuël 18:27).

Na het kiezen van de bruid was het tijd voor de verloving. Die werd heel open voor allen gevierd en lijkt een beetje op een huwelijksdag zoals wij die kennen. Soms kun je iets van het oorspronkelijke terugvinden bij volkeren. Dit gebeurde door een vriend of een wettige vertegenwoordiger van de bruidegom en door de ouders van de bruid. De plechtigheid werd bevestigd door beloftes en ging vergezeld van cadeaus voor de bruid, terwijl beiden (bruid en bruidegom) niet aanwezig waren.

Direct na de verloving verloor de bruid alle rechten op het eigen bezit. Dat werd overgedragen aan de echtgenoot. Kort gezegd werden alle wettelijke verplichtingen die de bruid en de bruidegom hadden, overgenomen bij de verloving. Met onze Westerse gewoontes in gedachten zouden wij dit als een huwelijkssluiting zien. Maar dat was volgens de Schrift niet het geval. En ontrouw van de kant van de bruid in de periode tussen de verloving en het consumeren van het huwelijk was op dezelfde manier strafbaar als ontrouw ná het consumeren van het huwelijk (Deuteronomium 22:23,24).

Tussen de verloving en de werkelijke huwelijkssluiting zat een periode van soms maar enkele dagen in de tijd van de aartsvaders (Genesis 24:55) tot een vol jaar voor maagden en een maand voor weduwen in latere tijden. Tijdens die periode konden bruid en bruidegom alleen contact met elkaar hebben via een vriend: de vriend van de bruidegom.

Bij het huwelijk zelf werd geen godsdienstige ceremonie gehouden. Het bestond uit het ophalen van de bruid uit het huis van haar vader naar dat van de bruidegom. Daarop waren zij man en vrouw en werden zij tot één vlees (Genesis 2:24; Mattheüs 19:5; 1 Corinthiërs 6:16).

De bruidegom kleepte zich feestelijk voor deze speciale gelegenheid en tooide zijn gearfumeerde hoofd (Hooglied 3:6) met een tulband (Jesaja 61:10) en een kroon van goud, zilver, rozen, mirte of olijf, al naar gelang de omstandigheden.

De bruid bereidde zich voor door 's avonds te baden (Ruth 3:3; Ezechiël 23:40). Naast de gebruikelijke kleding droeg zij over alles heen een sluier, ook over haar gezicht (Genesis 24:65).

Zij droeg dan een gordel en op haar hoofd een soort kroon.

De bruidsmisjes waren dan ook in het wit, vaak met gouddraad erin (Psalm 45:14,15).

De bruid is gearfumeerd (Psalm 45:9), getooid met juwelen (Jesaja 49:18; 61:10; Openbaring 21:2).

Een bepaald avonduur werd vastgesteld. Dan ging de bruidegom naar 'de zonen van de bruidskamer' (Mattheüs 9:15), in het gezelschap van spelende en zingende musici (Genesis 31:27; Jeremia 7:34; 16:9) en van anderen met lichtgevende lampen (Jeremia 25:10; Openbaring 18:23).

De bruid wachtte gespannen, samen met de bruidsmisjes. Als de bruidegom haar verblijfplaats bereikte, nam hij haar mee naar de woning die zij gingen betrekken. Op weg werd deze vreugdevolle stoet vergezeld van 10 maagden met brandende lampen. De mensen die dat zagen en hoorden kwamen hun huizen uit en keken met respect naar de optocht (Hooglied 3:11).

In het huis van de bruidegom werd een feestelijke maaltijd gehouden, waarbij vrienden en buren uitgenodigd waren (Genesis 29:22; Mattheüs 22:1-10; Lucas 14:8; Johannes 2:2), waarbij het feest een week duurde (Genesis 29:27; Johannes 14:12).

Pas wanneer de bruid in het voor haar bestemde huis was gekomen, was er directe communicatie met haar van de kant van de bruidegom. De vriend van de bruidegom kon nu met vreugde horen dat zij met elkaar spreken en kon naar huis. Zijn werk als boodschapper over-en-weer zat erop.

De hele ceremonie van de bruiloft eindigde als de bruid het bruidsvertrek (Hebreeuws: cheder) binnenging. In dat bruidsvertrek was een bruidsbaldakijn (Hebreeuws: chuppah, Psalm 19:5, Jesaja 4:5, Joël 2:16).

Een familielid van de bruid en een van de bruidegom werden gewoonlijk op de dag van de bruiloft geselecteerd om de bijzondere huwelijkszaken voor die gelegenheid te representeren, bijvoorbeeld als er iets zou spelen wat in Deuteronomium 22:15-21 staat. Zij werden gezien als paranimfen (Grieks) of *shoshibenim* (Hebreeuws).

Dit was de bruiloft in Israël. En dit vormt de basis voor de typologische en allegorische verwijzingen naar het huwelijk in de Schrift.

II – Over een relatie die als huwelijk voorgesteld wordt

Feit is, dat een koning in het Oosten werd en wordt gezien als de echtgenoot van zijn volk. De troonsbestijging wordt dan gezien als de verloving of huwelijksviering. Deze gedachte bestond in Europa in de middeleeuwen nog steeds. En sporen ervan vinden we nog terug in die landen waar een koning(in) is. Als je in een republiek woont zegt je dat niet zoveel. Maar het blijft een feit, dat dit nog steeds figuurlijk gesproken de status van een koning in Oosterse landen is. Dit was ook zo bij Israël. Ieue (Jahweh) had zo'n relatie met Zijn volk, waarvan Hij Koning was. De analogie (overeenkomst) wordt daardoor niet geblokkeerd; want een ware echtgenoot heeft zijn vrouw lief, hij eert haar, beschermt haar en zorgt voor haar in alle opzichten. Een waarachtig koning doet dit alles voor zijn volk.

Degenen die van liefdesgeschiedenis en romantiek houden, die van Ieue met Zijn volk is er een die heel bijzonder is.

III – De profeten van Tenach (Oude Testament) schrijven erover.

De vriend van de bruidegom was Mozes als het gaat om de geestelijke verbintenis van God met Zijn volk Israël. Hij leidde het volk uit (Exodus 19:7) en Ieue ontmoette als de Bruidegom Zijn verloofde bij de Sinaï (Psalm 68:8,9) en werd daar met haar verbonden (Ezechiël 16:8) toen Hij de troon besteeg. Dat gebeurde als eerste op de berg vol vuur en rook (Nehemia 9:13-15).

Later was dat tussen de cherubs in het allerheiligste van de tabernakel (1 Samuël 4:4; Psalm 5:2; 10:16; 47:7,8; 74:12; 89:19; Jesaja 6:5; 33:22; 43:15; Jeremia 10:10; 46:18; et cetera).

Het verbond dat geratificeerd werd bij die gebeurtenis (Sinaï) werd later beschreven als huwelijk:

niet zoals het verbond dat Ik met hun vadersen gesloten heb op de dag dat Ik hun hand vastgreep om hen uit het land Egypte te leiden – Mijn verbond, dat zij verbroken hebben, en Ik regeerde over hen, een bevestiging van Ieue
Jeremia 31:32

Het heiligen van het volk bij Sinaï was de formele verloving. En dat was de enige *ceremonie* die met een huwelijk in het Oosten verbonden was. Mozes was als de middenman of vriend van de bruidegom die gezegd werd wat hij aan het volk door moest geven:

Ieue riep tot hem vanaf de berg: Zo moet jij tegen het huis van Jakob zeggen en de Israëlieten verkondigen: Jullie hebben zelf gezien wat Ik met de Egyptenaren gedaan heb en Ik jullie op arendsvleugels gedragen en jullie bij Mij gebracht heb. Nu dan, als jullie nauwgezet Mijn stem gehoorzamen en Mijn verbond in acht nemen, dan zullen jullie uit alle volken Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij. Jullie dan, jullie zullen voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn. Dit zijn de woorden die jij tot de Israëlieten moet spreken. Mozes kwam terug en riep de oudsten van het volk, en hield hun al deze woorden voor, die Ieue hem geboden had. Toen antwoordde heel het volk gezamenlijk en zei: Al wat Ieue gesproken heeft, zullen wij doen! En Mozes bracht de woorden van het volk terug aan Ieue.
Exodus 19:3-8

Maar Israëls bruidsschoonheid werd verstoord door het lasteren van hun God en Koning; terwijl Mozes op de berg bleef om de instructies van hun Heer te ontvangen, zetten zij een gouden afbeelding op van de Egyptische stiergod Apis.

Zij schreven de verlossing uit Egypte aan hem toe, in plaats van aan Ieue (Exodus 32:4).

Israël was niet alleen ontrouw tijdens de verlovingsceremonieën, maar de tekenen van haar maagdelijkheid ontbraken. Zij was inmiddels een vrouw van hoererij toen Ieue haar huwde.

Dit werd later door Hosea geïllustreerd toen hij Gomer moest trouwen (Hosea 1:2). De uitgekozenen prikkelden Hem tot jaloersheid bij de Rode Zee (Psalm 106:7; Exodus 14:10-12). Toen zorgde Hij voor mist en verwarde de legers van Farao. Zo overwon leue het kwaad met het goede. Ook de zee was geen probleem voor Hem. Hij zorgde voor een pad door de Rode Zee. De legers van farao kwamen om in het water en dat deed het stenen hart van het volk smelten:

Toen geloofden zij Zijn woorden en het volk bezong Hem lofprijzend (Psalm 106:12; Exodus 15)

De trieste geschiedenis van het verharde volk wordt in enkele woorden samengevat:

Zij vergaten al snel Zijn werken; zij wachtten niet op Zijn raadsbesluit (Psalm 106:13)

Die kleine oprisping van vreugdevol antwoord op Zijn roepen en daden, dat was steeds een zachte plek waar Hij naar terugkeek en Hij keek ernaar uit in de navolgende eeuwen.

Ik denk aan u, aan de genegenheid van uw jeugd, aan de liefde van uw bruidsdagen, toen u achter Mij aan ging in de woestijn, in een onbezaaid land. Jeremia 2:2

Die kleine liefde wordt de basis voor een profetie over Israëls grotere en blijvende lofprijzing wanneer grotere wonderen dan die in Egypte worden gedaan en

daar zal zij zingen als in de dagen van haar jeugd, als op de dag dat zij wegtrok uit het land Egypte Hosea 2:14b

Ezechiël werd ook door de Heer gebruikt om een overzicht te geven van de geschiedenis van het volk Israël, als was het een huwelijk. Het moet in gedachten gehouden worden, dat deze relaties niet fysiek, maar geestelijk waren. Het huwelijk van Israël met leue was een geestelijke verbintenis met Hem. Niet van individuele mensen, maar van *het volk*. De verbinding (verloving – huwelijksluiting) kwam tot stand door de belofte van Israël dat zij geen andere goden of voorwerpen van aanbedding erop na zouden houden. Als zij dat wel zouden doen, dan zou dat een verbreking van het huwelijk inhouden.

Aan de andere kant zou leue hen verzorgen, en bovenmate in hun behoeften voorzien, zoals dat een Onvergelijkbare Koning past. Hij zou haar liefhebben, koesteren en beschermen met Zijn alomvattende kracht. Zijn eigendomsrechten gingen met haar mee, zoals wij in Leviticus 25:23 lezen:

Verder mag het land niet voor altijd verkocht worden, want het land behoort Mij toe. Jullie zijn immers vreemdelingen en bijwoners bij Mij.

Er vond wel een formele verlovingsceremonie plaats, maar van consumeren van het huwelijk was geen sprake. Er kwam geen *nationale* geestelijke verbinding met leue tot stand. Er was geen sprake van een echt huwelijk tussen het volk en hun Echtgenoot-Koning. Maar leue deed wel Zijn plicht. Hij nam hen mee naar Zijn woning, het land Kanaän dat de gehuwde staat uitbeelde.

Het overzicht van Ezechiël 16 is zeer helder en doordringend duidelijk. Vers 13 geeft de sleutel tot de uiterst metaforische taal van de bestraffing.

Zo werd u getooid met goud en zilver. Uw kleding was van fijn linnen en zijde, voorzien van kleurrijk borduurwerk. Meelbloem, honing en olie at u. U werd buitengewoon mooi, en werd geschikt voor het koningschap.

Het onderwerp is: een overzicht van het koninkrijk waarvan Jeruzalem het zichtbare hoofd was.

Het volk groeide van klein kind tot vrouw; de wording en vermenigvuldiging van het volk vond in Egypte plaats. Door haar verloving middels het verbond van leue met dat volk. Zij werd bedekt en versierd – de optuiging van de tabernakeldienst, de religieuze verordeningen en wetten, die hun weerga qua rechtvaardigheid bij andere volkeren niet kent (Deuteronomium 4:7,8).

Haar ontrouw (hoererij), het ontbreken van vertrouwen in leue, haar afvalligheid van leue wordt beschreven. Dat werd allemaal duidelijk in het instellen van afgodendienst en aanbidding van andere goden met bijbehorende rituelen.

Zij pleegde overspel met de Egyptenaren (Ezechiël 8:10,14; 20:7,8) en de Assyriërs.

Ook gingen zij zondige verbintenissen aan met deze volkeren. Zij vermengden hun dienst aan leue met afgodendienst. Haar geliefden kwamen tegen haar en lieten haar naakt achter, dat is het overgeven in de handen van de Egyptenaren (2 Kronieken 12:2-9), in die van de Assyriërs (2 Koningen 18:9-16) en de Chaldeeën (2 Kronieken 36:17-21). Zij namen hun kostbaarheden weg en op het laatst werden zij in ballingschap weggevoerd.

In Ezechiël 16 gaat het om het ontbreken van geestelijke eenheid tussen het volk en leue. Hun harten waren ver van Hem. Het werd zichtbaar in allerlei vormen van verschrikkelijke afgoderij en bijbehorende rituelen. Dat leidde tot ontrouw in onderlinge relaties van de leden van het volk.

IV leue's woorden door Hosea

Meer dan 100 jaar voor Ezechiël was Juda in feite al gewaarschuwd door de woorden van Hosea tot de 10 stammen, die toen samen Israël genoemd werden. Die naam droeg het sinds de scheiding tussen de 2 en de 10 stammen. Onder het beeld van een vrouw bleek zij zich niet te houden aan de huwelijksbeloften en er kwamen kinderen die dat bedenkelijke voorbeeld volgden.

De profeet moest iets doen dat dit krachtig uitbeeldde.

Hosea moest Gomer huwen, zij was een vrouw van hoerereien.

De namen van de kinderen zijn bijzonder van toepassing:

- 1) Jizreeël (God zal verstrooien of zaaien) om Israël te herinneren aan hun eigen onbekeerlijkheid en aan de slechte daden in hun paleis te Jizreeël. En om te laten zien dat hun verstrooiing binnenkort een feit zal zijn – 1 Koningen 21:1; 2 Koningen 17:5,6
- 2) Lo-Ruchama (geen ontferming of barmhartigheid, geen berouw) laat zien dat leue's voorraad aan barmhartigheid leeg is – Hosea 1:6; hoewel Juda nog wel ontferming kreeg - 2 Koningen 19:34,35
- 3) Lo-Ammi (niet Mijn volk) laat zien dat van toen af Israël niet langer Gods volk was, en dat Hij niet hun God meer was – Hosea 1:9; maar de tedere belofte was dat op een dag een betere situatie zou overheersen en God zal vervullen wat Hij lang geleden zei over het aantal zonen van Israël Hosea 1:10

Daarna spoort hij het volk aan om te handelen als een die door God barmhartigheid heeft ontvangen. En dat om het gedrag van moeder Samaria af te wijzen, die ballingschap zou ondergaan wegens haar afval van leue en haar toeschrijven van welvaart aan afgoden (Hosea 2:1-5).

Als verdere uitwijding van deze dreiging noemt de profeet een serie verdukingen die zouden komen om haar gevoelig te maken voor het doen van haar plicht aan leue (Hosea 2:6-13).

God bedoelt met haar om te gaan als een tedere echtgenoot en niet als een harde meester:

Daarom zal ik haar meelokken naar de woestijn en dan tot haar hart spreken. Daar zal ik haar wijngaarden aan haar teruggeven, het Achordal maak ik tot een poort van hoop. En zij zal mijn liefde beantwoorden als in de tijd van haar jeugd, als op de dag dat ze wegtrok uit Egypte. Dan, op die dag zal het zijn, – spreekt leue –, dat je zult zeggen: Jij bent Ishi, en je zult Mij niet meer noemen Baali. De namen van de Baälim zul je niet meer in de mond nemen, ze zullen niet langer worden herinnerd door hun naam.

Hosea 2:16-19

Zo wil leue Zijn volk voor Zich terugwinnen. Hij wilde dat zij weer net als bij en na de uittocht, verheugd zou zijn en zou zingen. En dan vervolgt leue via Hosea:

Op die dag sluit ik voor mijn kinderen een verbond met de dieren van het veld en met alles wat vliegt en kruipt. Ik maak een einde aan het geweld van boog en zwaard in hun land, zodat ze in rust en vrede kunnen leven.

Ik zal je verlossen met Mij voor de olam,

Ik zal je verlossen met Mij in gerechtigheid,

en in gericht, en in goedgunstigheid en in barmhartigheid.

En Ik zal je verlossen met Mij in trouw, en je zult weten dat Ik leue ben.

Hosea 2:20-21

Dat zal in de toekomst een verandering van naam geven, zoals met de naam Lo-Ammi:

Op die dag – spreekt leue – zal ik antwoord geven.

Dan antwoord ik de hemel en de hemel antwoordt de aarde,

en de aarde geeft antwoord aan koren, olijfboom en wijnstok,

en zij antwoorden Jizreël, want het land zaai ik in met mijn volk.

Over Lo-Ruchama zal ik mij ontfermen,

Lo-Ammi noem ik weer Mijn volk, en dan antwoordt hij: 'leue, mijn Alueim (Elohim) bent U.'

Hosea 2:23-25

Dan zouden ze eerst nog vele dagen in ballingschap zitten en gaan verlangen naar het land, Hosea 3:1-5. Steeds opnieuw wordt deze droevige geschiedenis herhaald in Hosea. Efraïm (het hoofd van de 10 stammen zoals Juda dat van de 2 stammen is) lag ook onder het gericht om ook verworpen te worden. leue kon eigenlijk niet loslaten, zoals we lezen in Hosea 11:8:

Hoe zou Ik jou prijsgeven, Efraïm, jou uitleveren, Israël?

Hoe zou Ik jou prijsgeven als Adama, met jou doen als met Zeboïm?

Mijn hart keert zich in Mij om, al Mijn medelijden (nacham) is opgewekt.

Uiteindelijk moet er toch een ballingschap komen, leue had iets onbehoorlijks aan haar gevonden (Deuteronomium 24:1) en daarom moest zij het huis (het land) uit (Hosea 9:17), een scheidbrief!

V - Ook de 2 stammen faalden

Ezechiël laat de reden voor wegvoering in ballingschap in zeer duidelijke woorden zien.

Hij noemt de zusters Ohola (haar tent), dat is Samaria en Oholibah (Mijn tent is in haar), Jeruzalem.

Beiden waren lang gewend aan de armen van vreemdelingen (Ezechiël 23:3,8 - Egypte).

De sleutel tot de betekenis wordt gegeven in Ezechiël 23:7 :

Zij richtte haar hoererijen op hen: op heel die keur van Assyriërs.

Zij verontreinigde zich met allen op wie zij verliefd was geworden, met al hun stinkgoden.

Juda brak de belofte, de eed met leue om alleen Hem lief te hebben, te dienen, te aanbidden en te gehoorzamen als haar enige Man door *anderen* lief te hebben, te dienen, te aanbidden en te gehoorzamen: afgoderij = overspel.

Juda gaf liefde, dienst, aanbidding en gehoorzaamheid aan heersers van omringende landen in ruil voor *loon*, voor macht = hoererij.

Dit wordt duidelijker als we beseffen dat de heidense koningen van die dagen altijd afstamming van de baäl claimden -en werden zonen van de zon genoemd- en aanbidding ontvingen als goden.

Zo legde Juda verbindingen met afgoden door verbonden met vreemde koningen te sluiten.

Men zegt: Als een man zijn vrouw wegstuurt, zij bij hem weggaat en de vrouw van een andere man wordt, mag hij nog naar haar terugkeren? Zou dat land niet ten zeerste ontheilgd worden?

Jij echter, jij hebt hoererij bedreven met veel vrienden,

En keer terug naar Mij – een bevestiging van leue Jeremia 3:1 (Deuteronomium 24:1-4)

Zelfs na de verootmoedigende ballingschap in Babylon geloofden slechts een klein aantal voldoende om terug te keren (Ezra 2:64). Nochtans was de les aangaande de afgoden geleerd. Daarna heeft Israël niet langer de neiging gehad om andere goden dan hun eigen leue te dienen.

Maar wat was nu het gevaar, de dreiging?

Het antwoord is: religie. Zij keerden niet meer terug in de armen van vreemden. Maar dat is een negatieve eigenschap. God, als de Man/echtgenoot, verlangt ernaar in Israël niet slechts een serie verboden te zien, maar Hij wil boven alles een innig verlangen en een liefdevol antwoord horen.

De Vader zoekt zulke aanbidbers, die Hem aanbidden in geest en in waarheid (Johannes 4:24).

Religie, als een ingesteld systeem tot aanbedding, is altijd de meest onverbiddelijke vijand van geestelijk leven geweest. Filosofie, als ingesteld systematisch denken, is altijd de vijand van de waarheid geweest. De Joden groeiden uit tot de meest punctuele religieuze mensen op aarde; en de Grieken groeiden in dezelfde periode uit tot de meest filosofische.

Zodoende was de boodschap van genade en goedgunstigheid door Zijn Zoon 'voor de Joden een aanstoot en voor de Grieken dwaasheid' (1 Corinthiërs 1:22,23).

Tussen de terugkeer van de Babylonische ballingschap en de eerste komst van de Heer ontstonden diverse sekten en groepen mensen te midden van de Joden die elkaar de loef afsteken met ijver in de religie. Maar er was ook individueel geestelijk leven (Maleachi 3:16). De meesten hadden echter een hard hart en gaven geen antwoord op Gods liefde. Zij herkenden dat niet eens! (Maleachi 1:2). Het eindigt met een oproep van leue om naar Hem terug te keren (Maleachi 3:7).

De vervreemde vrouw werd gezegd uit te zien naar de 'vriend' die aandacht zou vestigen op de aanwezige Bruidegom: 'Zie, ik zend jullie Elia, de profeet' (Maleachi 4:5).

VI De Griekse Schrift

Mattheüs (3:2) begint met een de roep: Keer je om, want het koninkrijk van de hemelen is nabij!

Dat klonk toen anders in de oren van de Joden in het land dan nu voor ons. Er was overheersing door een vreemde mogendheid. Zij werden nu teruggeroepen tot hun Man, die in de hemelen resideerde. Johannes moest roepen en dat in verband met Daniël 7:27; de Joden behoorden tot dat volk.

Zij worden opgeroepen hun nationale zonden te belijden (overspel met andere goden). De luisteraars waren al vertrouwd met 'de komende verontwaardiging' (Mattheüs 3:7; Maleachi 4:1).

De Joden waren de kinderen (zonen) van de bruidskamer (Mattheüs 9:15), de Heer was de Bruidegom (Marcus 2:19,20; Lucas 5:34,35).

Zijn bediening en die van de twaalf sloot de heidenen buiten (Mattheüs 10:5,6; 15:24).

Jodendom was een 'kwaad en overspelig geslacht' (Mattheüs 12:39; 16:4; Marcus 8:38). Het draait daar om Israël, want zij waren gehuwd met leue (Amos 3:1,2). Christus' gemeente van Mattheüs 16:8 was de Joodse, evenals 'de gemeente in de wildernis' Hand. 7:3; en van Psalm 22:22,25 ook.

Omkering (*metanoia*) en waterdoop waren de sleutels tot het koninkrijk. De Heer had ze in Zijn hand

om ze te gebruiken tijdens Zijn aardse bediening. Maar daarna gaf Hij die aan Petrus, die ze in Handelingen 2 (Jeruzalem), 3 (Judea), 8 (Samaria) en 10 (Uiterste van het land – proseliet Cornelius) kon gebruiken.

Het was 'in de wedergeboorte', niet in de nieuwe schepping, waar de apostelen waren en zouden zitten om de twaalf stammen van Israël (Mattheüs 19:28) te richten. Dat is hun bestemming in het koninkrijk van de Messias.

De gelijkenis van het Koninklijke bruiloftsmaal (Mattheüs 22:1-14) leert hoe de belangrijkste mensen binnen Israël uitgenodigd waren, maar niet kwamen. Het gelovig overblijfsel was de bruid; onze Heer was de Bruidegom. De rest van de natie, te beginnen bij de farizeeën en schriftgeleerden, waren tot de bruiloft uitgenodigd, zoals verder uitgewerkt in de gelijkenis van de 10 maagden (Mattheüs 25:1-13).

Hierbij zijn noch de wijze noch de dwaze de bruid, en dat werden zij ook niet verwacht te zijn. Zij waren slechts aanbidders die het voorrecht konden hebben om de bruidegom én de bruid te begeleiden naar het feest. De wijzen krijgen voorrecht, maar zij worden niet de bruid.

Marcus zegt iets over de lijdende dienaar van leue. Mattheüs informeert over de Koning en het koninkrijk. En dus hoeven we weinig tot niets te verwachten over het koninkrijk of over bruids- of huwelijksrelaties in dit verslag. En er is welhaast niets te vinden.

Lucas schildert Hem als de Zoon van Adam. Het geslachtsregister gaat terug tot op Adam. Daarmee heeft Hij de rechten om over de aarde te regeren. Maar dat regeren zou samen met Israël gebeuren. Het aanbod van het koninkrijk, oftewel het hernieuwde winnen van het hart van Israël, is aanwezig en dat als Man, als komende Echtgenoot doet Hij dat in Lucas 12:22-31.

Zij zouden aan Hem denken. Hij zou voor hen zorgen als zij slechts zouden omkeren. We lezen oproepen tot *bekering* (na-denken) in Lucas 13:1-9, en dat met bijbehorende vrucht.

Diep overtuigd van zonde en heel bewust zouden zij hun verkeerde levenswandel moeten loslaten en zich moeten wenden tot Heer en Meester.

Er was echter geen ommekeer merkbaar, zoals blijkt uit de woede van de overste van de synagoge (Lucas 13:14). Hij dacht aan de ceremoniële wet; de Heer aan liefde.

Juist de oversten, farizeeën en schriftgeleerden bekeerden zich niet, daarom wendt de Heer zich tot de armen (Lucas 14:16-24); zij zullen aanliggen in het koninkrijk!

Door dit alles heen blijft Israël Israël en wordt nooit heidens. Want de roeping en de genadegaven van God zijn onberouwelijk (Romeinen 11:28,29)!

Johannes spreekt duidelijke taal. Jezus is de Zoon van God (Johannes 20:31). Hij identificeert de koninklijke Man met Zijn voorafgaande hemelse heerlijkheid en met Zijn vorige huwelijk met Israël in de naam van leue. Wat ook in Israël werd gedaan, werd door Hem gedaan.

Hij kwam tot Zijn bezittingen (Zijn troon als Davids erfgenaam; Zijn land als Abrahams erfgenaam; en Zijn aarde als de laatste Adam). Maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.

Er was wel een Nathanaël, die de dubbele belijdenis uitsprak: *U bent de Zoon van God; U bent de Koning van Israël* (Johannes 1:49).

Niet toevallig was het begin van de tekenen die Hij deed op een bruiloftsfeest (Johannes 2:1-11).

Hij houdt het hele universum vast door Zijn krachtige uitspraak, Hij veranderde water in wijn. Dat was een kleine uitbeelding van het feest voor alle mensen in Zijn koninkrijk (Jesaja 25:6). Dat zal Zijn

eigen bruiloftsfeest zijn.

Johannes 3:29:

- 1) De bruid was er
- 2) Jezus, de Bruidegom, is aanwezig
- 3) Johannes, de vriend van de Bruidegom, hoort Zijn stem.

De vraag is: het gelovige overblijfsel uit de Joden hoorde toen bij de bruid. Maar horen wij als gelovigen van nu ook bij de bruid? De bruid was toen Israël, net als de vrouw van Ieue in Tenach. Komen de gelovigen die door Paulus geroepen worden als bruid in de plaats van Israël?

Toen de Heer de Samaritaanse vrouw ontmoette, zei zij dat zij geen man heeft. Dat illustreert de plaats van Israël de afgelopen 2000 jaar. Zij (Israël) zal op het laatst schaamteloos verbonden zijn met het laatste wereldrijk van het beest. Aan het einde van deze boze eon zal Israël naar de Heer terugkeren.

Het beeld van *schapen* en de *Herder* geeft (enigszins) een punt van overeenkomst met dat van Man en Vrouw als echtgenoten. De natie wordt *geherderd* of *door de Man begeleid*.

Beide beelden lezen we regelmatig in Tenach (OT) en de Griekse Schrift – voor wat aan de Besnijdenis gericht is. Geen van beide beelden komen in de Paulinische brieven voor.

Het woord 'schaap' komen we alleen tegen in Romeinen 8:36 waar Jesaja geciteerd wordt als profetie van de Heer die als een schaap geslacht werd. Dit geldt ook voor het begrip *herder*.

Alleen in Efeziërs 4:11 (meervoud) genoemd, en dan in de zin van: pastoraal.

In Johannes 10 lezen we over de herder en de schapen en dat was de Heer met Israël. In vers 9 lees je dat zij de deur moeten binnengaan. Dat is typisch voor Israël, zij moesten zich omkeren en hun nationale zonde van overspel daadwerkelijk en waarachtig loslaten.

Dan zou Hij ze redden, anders zouden ze aan onderdrukkers overgeleverd worden.

(Dit is iets anders dan de redding door Christus' dood van alle mensen – 1 Timotheüs 4:10; de redding is niet uit werken, maar door Gods genade – Efeziërs 2:8,9).

In Johannes 10 en 17 lees je steeds dat de Heer welbehagen had in dat wat Vader Hem gaf.

Dus was de bruid groter in aantal, nog steeds uit Israël.

De verslagen van het leven van de Heer gaan niet over ons, ze zijn wel voor ons in de zin van: tot lering en onderricht et cetera. De ethische instructies daarin gelden Israël. Dat geldt ook voor de bergrede, die de wetgeving vormt voor het komende Messiaanse koninkrijk op aarde.

De gemeente die het lichaam van Christus is, komt niet voor in de evangeliën.

De omgeving, degenen die optreden, de boodschap: alles is Israël.

Zij nemen de draad op van het drama dat te lezen was in de profeten van Israël.

Handelingen.

Wat zien we? In de eerste hoofdstukken is het een pure, zuivere Joodse aangelegenheid.

De Heer was naar Zijn eigen, met Hem getrouwde volk gekomen als hun Echtgenoot-Koning. Zij hadden Zijn toegenegenheid in Zijn vernederde staat (als Mens) veracht. Zij zagen niet, hoe Hij voor hen wilde zorgen. Zij verwachtten iets anders. Zullen zij Hem nu verachten als Hij vanuit de hemel tot hen spreekt? Handelingen beantwoordt die vraag.

Eerst merken we op, dat het boek Handelingen *niet* geschreven is als verslag van het ontstaan van de christelijke kerk of het lichaam van Christus. Voor de inhoud raadplegen we Handelingen 1:3 :

* onmiskenbare bewijzen van de opstanding van Jezus Christus uit de doden

* instructies aangaande het koninkrijk van God

Hier ging het over in de gesprekken van de Heer met Zijn discipelen. Sommige opdrachten worden vermeld, maar zeker niet alles. Zij moesten in Jeruzalem blijven om te wachten op de heilige geest. Zij zouden *gedoopt worden* (niet geboren worden) in heilige geest. Die werd aangeduid als *kracht* uit de hoge (Lucas 24:49). Verder zouden zij getuigen zijn van de opstanding van de Heer in

1. Jeruzalem 2. Rest van Judea 3. Samaria 4. Rest (uiterste) van het land

Als het gaat om wat de apostelen tijdens de Handelingentijd dan is het het uiterste van het land, gaat het om de toekomst, dan betreft het de uitersten van de aarde (Mattheüs 28:18-20 en 24:14).

Ook moesten zij iemand zoek als vervanger voor Judas Iskariot. Maar –zou tegengeworpen kunnen worden- moeten we dan Matthias zo zien, of Paulus? Het antwoord is, dat het niet aan ons is om dat te bepalen. Laten we de Schrift volgen en kijken *naar wat al gedaan is*. Dan is het overduidelijk dat Matthias gekozen was om de twaalf compleet te maken.

Dit klinkt: wat gebonden en losgemaakt is op aarde, zal dat ook zijn in de hemelen (Mattheüs 16:19, 18:1, 18, 19). Geen van deze beloften kunnen op ons van toepassing zijn; dat waren de dagen van wonderen en tekenen die meegetuigden van het aanbreekende koninkrijk van de hemelen. Nu, in onze tijd van genade gelden beide facetten niet. Als we gewoon Handelingen volgen en niet Paulus inlezen waar hij niet genoemd wordt, dan zien we, dat *Matthias* bij de twaalf gerekend werd.

En zij wierpen hun loten en het lot viel op Matthias; hij werd met instemming van allen aan de elf apostelen toegevoegd – Handelingen 1:26

Petrus stond op, met de elf - Handelingen 2:14

En de twaalf riepen de menigte van de discipelen bij zich - Handelingen 6:2

Hij werd gezien door de twaalf nadat Hij gezien was door al de apostelen.....

En als laatste van allen werd Hij ook door mij gezien - 1 Corintiërs 15:5-8

Duidelijke scheidslijn tussen Paulus en de twaalf. Hij was beslist *niet* een van de twaalf. Hij had de Heer niet gezien en meegemaakt tijdens Zijn aardse bediening. Zij waren bedoeld voor de twaalf stammen van Israël en –soms- proselieten. Als Petrus' bediening afneemt, komt die van Paulus meer naar voren. De twaalf moesten wachten op de *kracht* uit de hoge. Ze waren met 120 bij elkaar en vervuld met heilige geest spraken zij (Handelingen 2:4). Dezelfde boodschap als die Jezus bracht kwam naar voren (voorhet koninkrijk op aarde): bekering, doop, en Jezus is de Messias. Dat werd aangevuld met Zijn opstanding en verheerlijking aan Gods rechter(hand). Dit laatste bewees Zijn gerechtigheid: een vlekkeloze wandel op aarde naast wat Hij gesproken had.

De pinksterboodschap van Petrus (Handelingen 2:15) was gericht aan de mannen die in Judea en

allen die in Jeruzalem wonen (Handelingen 2:14). Passen we dit getuigenis op onszelf toe, dan halen wij het daar weg en verwarren de waarheid. Joël (2:28-32) komt naar voren, woorden die wijzen naar de tekenen en wonderen die de dag van leue zouden inluiden.

Wat in gedachten was, was het aardse koninkrijk. Dat klinkt duidelijk in de boodschap die gebracht werd. Het verwijst naar het Davidisch verbond (Handelingen 2:30). Er bestaan onder meer drie onvoorwaardelijke verbonden, die alle drie nog niet vervuld zijn:

Davidisch verbond met een erfgenaam van hem op de troon – Jeremia 33:17-21

Abrahamitisch verbond inzake het land Kanaän – Genesis 17:8; 28:13

Adamitisch verbond; het vervullen van (en het regeren over al het leven op de) aarde – Genesis 1:28

Deze drie worden vervuld in Christus. Hij is de Koning van Israël, Lotgenieter van het land en Hij is het, die over de werken van Gods hand gesteld is (Psalm 8, Hebrëen 2:7,8). Maar hier draait het om Israël (Handelingen 2:30). Petrus spreekt over de Koning en het koninkrijk als één. De verwachting was weer zeer sterk geworden door de opstanding van Jezus Christus uit de doden (1 Petrus 1:3). Er was een klein groepje gelovigen die erop vertrouwden dat Hij Israël zou verlossen (Lucas 24:21). Maar toen hun Heer stierf, stierf ook hun hoop. Maar door de opstanding was die weer aangewakkerd.

Zou Hij op de dag van de eerstelingen hen redden als de eerstelingen van het volk, daarmee het koninkrijk aan hen herstellend en hen koninklijke kracht verschaffen? Het antwoord hing af van hun gedrag van het volk ten opzichte van hun Koning, dus op de manier waarop de hooghartige gescheidene het hernieuwde huwelijksaanzoek zou accepteren.

De apostelen en de andere discipelen werden bezocht met *de krachten van de toekomstige eon* (Hebrëen 6:5). Dit is duidelijk te zien in het opspringen als een hert van de lamme man en in de dood (vernietiging) van Ananias en Saffira, zoals in de Psalm (Psalm 101:7,8) genoemd:

Wie bedrog pleegt, zal binnen Mijn huis niet verblijven.

Wie leugens spreekt, zal voor Mijn ogen geen stand houden.

Elke morgen zal Ik alle goddelozen in het land ombrengen,

Om allen die onrecht bedrijven, uit de stad van leue uit te roeien.

Waar gebeurt dit in deze tijd? Nergens is meer zo iets te zien zoals in die dagen. Niet als het gaat om het uitroeien (Ananias en Saffira) en evenmin als het gaat om genezingen (lammen gaan lopen).

De uitkomst van de pinksterprediking was, dat 3000 Joden overtuigd werden dat Jezus de Messias is. Zij werden gedoopt, gingen door in het onderricht en gemeenschap van de apostelen, het breken van het brood, de gebeden. Al de gelovigen keken uit naar de komst van het Messiaanse koninkrijk en zij waren gewoon te bidden in de tempel. Er was geen spoor te bekennen van dat zij ook maar iets los lieten van hun Joodse gewoontes. Zij bleven Joden.

Zij verkochten hun extra bezit, datgene wat zij meer hadden *verworven* dan wat hun naar de Thora toekwam. Het was een bewijs dat zij hun God en Zijn gerechtigheid zochten. Want alles zou vrijvallen en naar het bepaalde lotdeel toevallen en wat zij extra verkochten, daarvan konden zij de opbrengst ten goede van allen gebruiken.

En ook hier kunnen wij niet het lichaam van Christus inlezen en andersom deze principes toepassen op de gemeente die Zijn lichaam is.

Bij de genezing van de lamme man door Petrus verkondigde deze apostel confronterend hun schuld aan de dood van de Messias, die hun Geliefde-verloofde, de Vorst van het leven (Ha. 3:15).

Zo zouden zij gaan erkennen dat zij trouweloos waren geweest tegen hun liefhebbende Echtgenoot. Als zij schuld zouden belijden, ook tegenover de volkeren, en zich zouden bekeren, dan zouden er

tijden van verademing aanbreken.

Zo lezen we in Handelingen 3 en 4 Petrus die spreekt uit Tenach (Mozes en de profeten) en hen aanspreekt. Wie? Het volk Israël, vooral de leiders. Hadden zij toen, overtuigd van hun zonden, zich bekeerd en de Messias aanvaard, dan zouden zij –en het hele volk- medewerkers zijn geworden in de opdrachten van Mattheüs 24:14 en 28:18-20. Zij verwierpen bevrijding van het Romeinse juk en wezen dit aanbod af. Dat leidde tot hun opzij gezet zijn tot op deze dag. En wat stond hen in de weg? Religie. Hun harten waren gevuld met goederen die hen aangenaam waren. Maar er was geen plaats voor de Zoon van God. Zij verboden de apostelen zelfs te spreken in de Naam van Diegene Die hun Redder is!

Zat er overspel in dit alles? Jazeker! Want de apostelen spraken uit Psalm 2, geleid door heilige geest. Daarin lees je, dat de heidenen samenspannen, samen met Israël, dat als volk meewerkte.

Deze eenheid in bedoelen tussen heidense macht en Gods eerder gescheiden volk, maar dat nu opnieuw het hof gemaakt werd als bruid voor een nieuw huwelijk, was feitelijk een samenzwering tegen Degene aan Wie zij rechtens toebehoorde. Zij had meer oog voor de vreemde dan voor haar ware Geliefde.

Heel wat geloofden; de rest werd verschrikt en beangst. Het Sanhedrin hoorde minstens drie keer (Handelingen 4:9-12; 5:29-32; 6:12-7:60) de boodschap, die twee keer voorafgegaan werd door een aan het volk gericht (Handelingen 2:14-36; 3:12-26). Het ergste dat zo ongeveer over deze gelovigen gezegd kon worden dat de dingen die zij onderwezen kregen hadden de neiging 'de gewoontes die Mozes hen overgeleverd had, te veranderen' (Handelingen 6:14). Die Joden waren meer bezig met hun kanaal-van-zegen-zijn dan met de Bron van de zegen. Meer betrokken bij de instrumenten dan bij de Werker.

Mozes had over een grote Profeet gesproken. De Joden luisterden naar Mozes wanneer het voor hen zelf vleidend was, of dat het hen uitkwam. Liever dan hun gewoontes op te geven, stapelden zij moord op moord. Zij zeiden ook tegen de Heer dat Hij de tradities van de oudsten overtrad (Mattheüs 15:2). Ze maalden er niet om dat zij door de tradities het woord van God krachteloos maakten.

De tijd verstrijkt en Stefanus wordt gearresteerd. De heerlijkheid van God straalde van het gezicht van Stefanus af, net als dat van de Heer zelf, destijds (Mattheüs 17:2; 2 Corinthiërs 4:6). De richters van het Sanhedrin hadden een groter zelfbewustzijn dan Godsbewustzijn en veroordeelden Stefanus.

In hoofdstuk 8 zien we de Ethiopische proseliet, een zoon van Cham, die de Messiaanse boodschap te horen krijgt. Zo ook in hoofdstuk 10 bij Cornelius. Dat is een zoon van Jafeth en hij wordt ook geconfronteerd met het evangelie van het koninkrijk. Hij was een toegewijd en God-vererend man; hij was iemand die leue vereerde. Hij had echter geen *sociale* status bij de Joden. Een Jood mocht niet het huis van een proseliet binnengaan, net zo min als bij een pure heiden. Cornelius was ondergeschikt aan de Joden. Die moesten bij hem komen om hem speciale zegen te brengen. Hij was *gereinigd* zoals bleek in het visioen aan Petrus. Dat hij door God aanvaard was, was op basis van goede werken en vrees, zoals ook in Mattheüs 25:34 staat.

Wij zijn door God aanvaard *zonder werken* (Romeinen 11:6; Efeziërs 2:8,9).

Destijds namen vrees voor God en rechtvaardige werken de plaats van de wet van Mozes in, als het gaat om de Godvrezende Joden en heidenen.

De zegen voor Cornelius hing af van het vestigen van het koninkrijk van God op aarde.

Onze zegen komt tot ons ondanks en vanwege het tekortschieten en falen van Israël.

Petrus moest naderhand op het matje komen in Jeruzalem. Hij trad als apostel van Jezus Christus onafhankelijk op en was als zodanig niet ondergeschikt aan de broeders in Jeruzalem. Door hun houding bereidden zij zelf de weg voor de afvalligheid van Israël.

Zelfs de gelovigen in Israël werden grotendeels afvallig. Zij noemden Jezus hun Heer maar deden niet

wat Hij zei. Zij waren onwillig om Gods zegen te ontvangen en zo zegenkanaal voor de heidenen te worden tenzij de heidenen eerst Mozes gingen volgen en daarna Messias Jezus. Zij maakten het woord van God krachteloos door hun tradities; want er bestond geen voorschrift in de Thora die het verbod dat Joden met heidenen omgaan.

In het vervolg van het boek Handelingen zien we verder de afvalligheid van het volk Israël en het naar voren komen van Paulus als apostel. Nadat Jakobus omgebracht is, komt een andere Jakobus naar voren, die een vleselijk voorrecht heeft, hij is de (half)broer van de Heer. We zien, dat de bruid naar de achtergrond gaat; ze wil niet en is afvallig en blijft bij de tradities van mensen.

Als we kijken naar de brieven van de Besnijdenis, dan komen we wel sporen tegen van de relatie tussen het volk en leue (de Heer zelf).

Jakobus

Niet alleen de aanhef is al voldoende te beseffen dat deze brief niet aan het lichaam van Christus gericht is, maar ook de inhoud is heel duidelijk aan Israël gericht. Er wordt over rechtvaardiging gesproken, maar dan *met werken*. Paulus spreekt over rechtvaardiging door geloof alleen.

Het gaat dan ook om verschillende groepen: Israël en de gemeente.

De toon van de brief is hetzelfde als in de evangeliën. Rijke mensen worden aangesproken en sociale partijdigheid veroordeeld. Maar in de *synagoge* (Jakobus 2:2), niet in de *gemeente*.

Jakobus spreekt van de redding van de ziel (1:21; 5:20); evenals Petrus (1 Petrus 1:19) en Hebreëën (10:39). Alle zielse genietingen echter, hoezeer ook aan de Jood beloofd, kunnen voor ons alleen maar in de weg staan en onze geestelijke visie verhinderen of blokkeren.

Er bestaat geen harmonie tussen de Jakobusbrief en Paulus' brieven. Er bestaat geen harmonie, maar er is evenmin sprake van tegenstrijdigheid. Jakobus spreekt tot Israël in de afvalligheid van de Handelingenperiode én in de periode van grote afvalligheid vlak voor de dag van leue aanbreekt. Door heel de brief heen is de lucht zwaar van dreigend onbarmhartig gericht (Jakobus 2:13).

Wij ontvangen niet slechts barmhartigheid, maar ook genade. Barmhartigheid is welwillendheid daar waar terecht harde strengheid verwacht wordt. Genade is begunstiging waar geen enkele rechtvaardige basis is om ook maar iets te verwachten.

In Jakobus lezen we wel iets waar het beeld van bruids- en huwelijksaangelegenheden naar voren komen. Hij noemt Israël daar overspelers en overspeelsters, in de zin dat er vriendschap met de wereld is. De meesten van Israël zijn *in* maar ook *van* de wereld in deze dagen.

Volharding is een voorwaarde tot redding in die moeilijke omstandigheden (Jakobus 5:11) en dat zal ook zo zijn bij het aanbreken van het koninkrijk (Mattheüs 24:13). Als je het geheel van deze brief overziet kun je niet tot de conclusie komen dat die aan heidenen geschreven werd.

Petrus

Hij schreef aan de lijdende gelovige rest van Israël in de verstrooiing (1 Petrus 1:1). Hij schrijft aan die groep die ongedeerd door de grote verdrukking gaat komen. De gelovige rest, uit elke stam een aantal. Voor deze heiligen, die door de hitte van verdrukking moeten, zullen de troostende woorden van Petrus zeer welkom zijn. Zij zullen leren hoe diep Hij leed, Degene die zij niet gezien hebben zullen zij liefhebben. Volgens 1 Petrus 1:17 is het gericht op grond van werken. Dit is het gericht dat de gelovige rest zal rechtvaardigen, de ongelovige massa veroordelen, en de natiën straffen voor hun houding tegen over Zijn volk. Gericht op grond van werken is vaak te lezen in de brieven aan de Besnijdenis (Mattheüs 5:16; Johannes 15:24; Openbaring 18:6; 20:12,13; 22:12). Maar in Efeziërs 2:9 wordt negatief over werken gesproken. De afvallige Jood die buiten de genade van nu valt, ook (2 Timotheüs 4:14). Goede werken zijn altijd prima, maar het moet de vrucht van genade zijn en niet de voorwaarde om die te ontvangen! (Efeziërs 2:10; Filippiëzen 2:12; 2 Timotheüs 2:21; 3:17; 4:5).

Bij Petrus en anderen lezen we over *wedergeboorte* (1 Petrus 1:23; Johannes 3:8; Mattheüs 19:28). In 1 Petrus 2:5 lezen we over de voorrechten die oorspronkelijk (Exodus 19:6) bedoeld waren voor

Israël als de bruid en dat is nog steeds zo. *Wij* zijn geen 'generatie' of 'koninklijk priesterschap'; geen 'natie' of 'volk' in welk opzicht dan ook (1 Petrus 2:9).

Wij zijn individuele gelovigen, hier en daar een aantal. Wij zijn een eenheid door dezelfde geest en wij zijn allen verbonden met dat ene Hoofd, Christus Jezus.

Maar de voorrechten van het priesterschap en koningschap over heel de aarde worden gegeven aan een *natie* dat ervan de vruchten brengt (Mattheüs 21:33-46; Psalm 118:22, 23).

Petrus geeft aan dat de Joodse mensen die verstrooid werden en in Klein Azië terecht kwamen, dat in hen de profetie van Hosea 1:9-11 en 2:23 vervuld wordt.

Dit volk Israël was eens vervreemd en gescheiden. Nu was de Heer tot hen gekomen en nodigde hen om terug te keren. Degenen die Hem aannamen ontvingen macht om zonen van God te worden. Zij *waren* niet Zijn volk, maar nu wel. Dit gaat niet over de natiën, 1 Petrus 2:11,12 spreekt van Joodse gelovigen *te midden van de natiën*. In 1 Petrus worden de gelovigen opgeroepen te volgen in de voetstappen van Jezus. Wij zijn geroepen *Christus* na te volgen (1 Corinthiërs 11:1; 4:16; 1 Thessalonicenzen 1:6; 2 Thessalonicenzen 3:7,9).

In 1 Petrus 5 komen we opnieuw het puur Joodse beeld van herder en kudde tegen. Dat geldt niet voor het lichaam van Christus.

2 Petrus 1:16 verwijst naar de verheerlijking op de berg. Met 'eer en heerlijkheid', iets dat in Tenach wordt gebruikt voor de hogepriester en zo vertaald is in de Septuaginta (LXX).

Er waren daar 7: Petrus, Jakobus, Johannes, de Heer, Mozes, Elia en de Vader.

2 Petrus 3:2 *opdat u zich de woorden herinnert die door de heilige profeten tevoren gesproken zijn* refereert aan de oudere onthullingen door de profeten. Dit kan niet te maken hebben met het lichaam van Christus, want die was toen onbekend (Kolossenzen 1:26)

In 2 Petrus 3:4 zien we de belofte van Zijn aanwezigheid (parousia). De aanwezigheid van de Heer is straks op aarde voor Israël. De enige keer dat we het bij Paulus lezen is daarvan uitgezonderd, want dan gaat het om *Zijn aanwezigheid in de lucht*, niet op aarde. Dat is de verwachting voor de gemeente. De verwachting voor Israël is de parousia op aarde, anders is nooit aan hen onthuld.

We lezen dat onder meer in Psalm 9:1-4; 68:3; 97:5; 114:7; Jesaja 64:1-3; Jeremia 4:26; Nahum 1:5.

Johannes

Johannes' bediening is voor de Besnijdenis. Hij spreekt persoonlijk, over het aardse leven van de Heer, Zijn onderricht, bekering, doop en werken. Hij noemt de genade niet. Het gaat om vergeving van zonden (1 Johannes 1:9). In 1 Johannes 2:2 gaat het over bescherming (niet: verzoening), voor de hele wereld, niet alleen Israël. Het is echter een negatieve genoegdoening, het is nodig maar een veel lager niveau dan de genade voor ons die een hemels lotdeel schenkt.

Een zalving wordt genoemd (1 Johannes 2:20,27), dat lezen wij niet in de latere brieven van Paulus, slechts één keer in 2 Corinthiërs 1:21.

We lezen in de brieven van Johannes over de nieuwe geboorte, net als in het evangelie. Johannes spreekt van een dag van gericht (1 Johannes 4:17) waar wij niet in komen, wij zijn in een dag van redding!

De tweede brief is een persoonlijke, hij spreekt niet zozeer als apostel, maar als oudste. De leer is een voorwaarde tot gemeenschap (vers 10), omdat de gaven van kennis en onderscheiding nog steeds bij hen waren (1 Johannes 2:27; 4:1). Een andere mening betekende afwijking van het onderricht van de geest.

Onderricht is in deze tijd geen toets voor gemeenschap, maar wel een juist motief (2 Timotheüs 2:22).

Drie Johannes: een korte brief aan de gelovige Jood: *niets nemend van de heidenen* (vers 7).

Judas

Judas, de broer van de Heer, spreekt net als 2 Petrus van het komende gericht van God. Hij was geen apostel (vers 17), maar hij had de geest van profetie over zich. Dat mogen we wel aannemen. Vers 5 zegt ons dat de oorspronkelijke bruid grotendeels het land destijds niet binnenging om haar ongelooft, er zal een rest het komende koninkrijk binnengaan. Kaïn is voorbeeld voor alle religieus

ingestelde mensen; hij werkte hard om Gods vroege gunst te verkrijgen. Hij was te trots om het als een *geschenk* te ontvangen. Deze zelfde geest was de oorzaak van de scheiding van Israël en zal in de eindtijd bepalend zijn wie het koninkrijk zal ingaan. Waardig zijn om bruid te zijn houdt nog niet in dat die bruid ook waardig is voor al wat door en in Christus gegeven wordt. Het als bruid waardig kunnen zijn heeft alles te maken met *een hart dat helemaal op de verloofde gericht is*.

Openbaring

Start met woorden aan het verstrooide volk. De 7 kandelaars in plaats van 1 kandelaar met 7 armen. Maar hoewel verstrooid onder de natiën, de Heer heeft hen lief en wandelt te midden van hen. Hij waakt over hen en zorgt voor ze, hoewel zonder tempel en zonder ritueel. Direct in de opening wordt als duidelijk dat het om Israël gaat.

Enkele punten zijn: 'koningen en priesters' (Openbaring 1:6; Exodus 19:4-6); 'Hij komt op de wolken' (Openbaring 1:7; Daniël 7:13; Mattheüs 16:27; 24:30); 'die Hem doorstoken hebben' (Openbaring 1:7; Zacharia 12:10; Johannes 19:37), en de stammen van het land die weeklagen (Lucas 23:38); 'een scherp zwaard' (Openbaring 1:16; Jesaja 49:2; Hebrëen 4:12); 'Hij die is, die was en die komt' (Openbaring 1:4,8), dat is de Griekse weergave van het Hebrëeuwse leue (Jahweh).

Het is God in Zijn verbondsrelatie als Echtgenoot van Israël; we lezen over 'de eerste liefde' (brief aan Efeze), oftewel de liefde van verloofden (Hosea 1:11; Jeremia 2:2; Ezechiël 16:8-10).

In de brief aan Smyrna staat iets over dat sommigen zeggen dat zij Joden zijn, maar het niet zijn. Het zijn dus van origine heidenen die dat zeggen.

Maar er zijn er wel die tot de bruid behoren. En zij zullen door de tweede dood niet beschadigd worden. Dit zijn zij, die met Christus zullen regeren de 1000 jaar en over wie de tweede dood geen volmacht heeft (Openbaring 20:6).

De brief aan Pergamum verwijst naar *het land*, het gehuwde land, alwaar door middel van de witte steen het land opnieuw toegeloot wordt. Het is dat land waar de bruid naartoe geleid wordt, net als destijds in de tijden van in de woestijn.

De laatste 4 brieven verwijzen naar Israël in het land; de eerste twee (aan Thyatira en Sardis) aan de 10 stammen en de laatste twee (Filadelfia en Laodicea) aan de twee stammen Juda en Benjamin. Izebel wordt genoemd bij Thyatira, zij stelt de goddeloze staatsreligie voor, waar in feite Theocratie moet zijn. De overwinnaars ontvangen regeringscapaciteit over de natiën, wat een belofte aan Israël alleen is (Psalm 2:8; Jeremia 51:20; Daniël 2:44).

Enkele van deze steden (in Openbaring 2 en 3) hadden nooit een groep gelovigen in zich. Maar ze hadden wel allemaal (ooit) een Joodse gemeenschap.

Bij Sardis is sprake van het boek van het leven. Dat is een groot boek in de tempel waarin de afkomst van elke Israëliet bijgehouden wordt (Deuteronomium 29:18-20). Er is zo'n boek en bijgehouden wordt wie niet gebogen heeft voor het beest. Dat speelt ook een rol bij het gericht voor de grote witte troon. Als je naam als Jood erin staat kom je in het nieuwe Jeruzalem op de nieuwe aarde. Zoals eerder aangegeven, zowel Israël als Juda hadden afzonderlijk een scheidbrief ontvangen, maar de scheiding wordt in de loop van de tijd minder strikt en wanneer de Heer komt om hun hart opnieuw te winnen, zijn alle 12 stammen geclusterd in Jeruzalem aanwezig in de aanbidding in Jeruzalem.

Zoals zij die in Filadelfia woonden, zijn de 144000 (Openbaring 7:4), worden toegelaten in de tempel door de sleutel van David en worden daar ongedeerd bewaard in het grote uur van verzoeking. Verzegeld met de naam van hun God worden zij wonderlijk bewaard. Alleen zij die het teken van het beest weigeren zullen leven en met Christus regeren tijdens de 1000 jaar.

Wij hebben niet zo'n belofte om met Hem te regeren over de natiën op aarde. Onze bestemming, activiteiten, en regeren liggen allemaal in het ophemelse gebied. Wij zijn weg van deze aarde wanneer het beest op het wereldtoneel de macht krijgt en iedereen het teken moet aanvaarden. Wanneer de oorlog tussen het Lam en het beest plaatsvindt zal er geen twijfel meer bestaan.

Dan Laodicea! Dit is een periode oftewel een uitgerekte tijd, maar een groep Joodse gelovigen die tegelijkertijd met de andere 6 groepen zal bestaan. Er valt niets te filosoferen hier, noch te raden. Hier is de grote afvalligheid van Israël de achtergrond. Maar op de voorgrond is het zetelen van de bruid op de troon met Christus: priesters en koningen met Hem.

Maar zou God dezelfde klasse door middel van zonen, eerstgeborenen, aan de ene kant aanduiden, en aan de andere kant als bruid? Het antwoord is, dat we ons afvragen : wat heeft God gedaan? Hij *doet* hetzelfde in latere tijden zoals eerst bij het oude verbond. Toen werd Israël als volk een zoon genoemd en individueel als zonen, maar als *natie* was zij de bruid, en als *koninkrijk* Zijn vrouw. Het nationale hoofdkwartier is in Jeruzalem, voor koningen en priesters en is de stad zo als de bruid, in het bijzonder in Openbaring.

Dit punt wordt des te scherper in het contrast, door de introductie van Babylon, de grote stad, als de trouweloze pseudokoningin, het valse consortium, het werk en de ontmoetingsplaats van alle afvallige Joden die de wereld trachten te beheersen, om de profetieën m.b.t. de Messias te vervullen.

Openbaring 4 gaat over het instellen van het koninkrijk van Christus, en Zijn heiligen over heel de aarde, zoals aangezegd in Daniël 7:14-18.

Openbaring 5 laat ons de boekrol zien, de rol met de scheidbrief erin (zelfde woord als in Mattheüs 19:7 en Marcus 10:4), en de daad m.b.t het land zoals gegeven aan Jeremia voor de val van Jeruzalem, bewaard in een aarden pot als getuigenis van het plan van de Heer om het land en de stad te herstellen (Jeremia 32,33).

De gebeden van de heiligen, dezelfde heiligen die de wereld zullen richten (1 Corintiërs 6:2), maar niet de 'wij' die de boodschappers zullen richten (1 Corintiërs 6:3), stijgen op als aangename geur, een gebed als 'Uw koninkrijk kome'; van belang voor hen die koningen en priesters zullen zijn (Openbaring 5:10).

Onze gebeden staan in Efeziërs 1:15-23 en 3:14-21.

De 144000 en de grote menigte hebben we al besproken. De grote verdrukking komt over Israël. Het zal een vreselijke antisemitsche beweging zijn. Op het volk van David dus, terwijl David een Jood was.

Openbaring 17 toont ons de stad, de tegenhanger van Jeruzalem, als centrum van de afvallige Joden. Dit staat tegenover Openbaring 12.

Babylon, de stad van de Chaldeeën, was en is de stad van het kleineren van God in Zijn eigen aarde. De grote stad zal vol zijn van de weelde van de natiën die de rente zullen betalen op de kredieten die door de internationale Joodse financiers verstrekt zijn. Deze grote stad zal in zeer korte tijd verwoest worden om nooit meer herbouwd te zullen worden.

'De stem van de bruid en de bruidegom zullen nooit meer in haar gehoord worden' (Op.18:23).

Dit geldt uiteraard niet voor de stem van de Heer als de Bruidegom voor Israël, maar voor gewone menselijke relaties (zie voor contrast Jeremia 33:11).

Openbaring 19:7 geeft inzicht over de bruidsontwikkeling. Het gaat om de voorbereiding op een huwelijk. De bruid verafschuwt het gedrag van het oude Israël. Deze bruiloft in 19:7,8 wordt uit een andere hoek bekeken in Mattheüs 25:1-13. Er zijn anderen naast de bruid die het koninkrijk binnen gaan. Er zijn begeleidende maagden, waaraan het boek Mattheüs aandacht besteedt.

Ten slotte zien we het nieuwe Jeruzalem in Openbaring 21 en 22. Zij is versierd als een bruid (Openbaring 21:2) voor haar man.

In het twaalfde hoofdstuk zien we de bruid, oftewel de levende kern ervan, in het lijden tijdens de grote verdrukking. In de bijlage 2 een overzicht van de diverse groepen in die tijd.

Paulus

Laten we eerst kijken naar enkele teksten die gebruikt worden om te laten zien dat het lichaam van Christus op een bepaalde manier van de beloften van Israël zou erven.

Romeinen 2:28,29 - Hier wordt gezegd dat een Jood dat pas echt is als hij in het hart besneden is. Het kan *niet* betekenen dat als een uit de natiën in het hart besneden is, hij/zij daarom ineens Jood geworden is!

Kolossenzen 2:11 Hier wordt gesproken van de besnijdenis van Christus. Het gaat om een besnijdenis die *zonder handen* gebeurt; en zij worden *zó*, op die manier besneden. Maar dat maakt de heidenen daarmee geen Joden of Israëlieten! Het gaat om het uittrekken van het lichaam van zonden van het vlees.

Romeinen 9:6-8 Dit wordt gezegd voordat het huidige beheer van het geheimenis begon. De tekst geeft aan dat een vleselijke nakomeling van Abraham niet zondermeer de belofte ontvangt en daarmee tot zegenkanaal voor de natiën wordt. Hij verkrijgt ze slechts als hij een ware *zoon* van Abraham is. Iemand die Abrahams geloof in God en Zijn kracht heeft. Zo ook worden heidenen die dezelfde geest als Abraham blijken te hebben, opgenomen in zijn tent.

Lichaam

We lezen in de Schrift alleen bij Paulus over het lichaam van Christus. Het woord *lichaam* komt twee keer zo vaak bij Paulus voor dan in de rest van de Schrift. Het begrip *lichaam* komt zowel in de vroegere als in de latere brieven van de apostel voor. In de vroege brieven wordt dit begrip beperkt toegepast, op bijvoorbeeld lokale gemeentes. Zoals in Korinte. In dat lichaam waren ogen, oren, handen, voeten. Sommige leden waren in het hoofd. Zo stuurde het Hoofd de lokale gemeentes aan. Dit gold ook de gelovigen in Rome, waarvan sommigen Joden en sommigen heidenen waren. Zij wisten allen niets van het hemelse lichaam van Christus.

Dit *hemelse lichaam van Christus* wordt 11 keer in Efeziërs en Kolossenzen genoemd:

Efeziërs 1:23; 4:4, 12, 16; 5:23,30 en Kolossenzen 1:18,24; 2:19; 3:15

Er bestaat *een* groot lichaam, met een hemels Hoofd, zegeningen, bestemming en regeringsfunctie.

De manier waarop *lichaam* als begrip wordt gebruikt in Romeinen en Korintiërs was niet onbekend. Er staan heel wat uitdrukkingen in de Talmoed, verwant aan het eten van een gemeenschappelijk brood die een onderlinge omgang met elkaar als een lichaam uitdrukte, in het bijzonder tijdens het feest van de ongezuurde broden.

Deze verschillen zouden wij meenemen. De periode waarin Romeinen en Korintiërs geschreven werden was er een van voorbereiding. Er staan onmiskenbaar elementen in de brieven van *vóór* de gevangenschap die te maken hebben met de beelden van een lichaam en een bruid.

Er bestond toen een rest die de bruid enigszins voorstelde; want toen was er nog sprake van een *geestelijke eenheid* tussen God en Zijn volk Israël, zoals bleek uit de wondergaven die gelovige Joden bleken te hebben.

In deze (onze) tijd bestaat geen bruid, omdat de geestelijke eenheid tussen leue en Zijn volk ontbreekt. Wanneer die eenheid opnieuw hersteld wordt zullen de gaven ook weer aanwezig zijn.

In 2 Korintiërs 11 gebruikt de apostel wel het beeld van een verloofde maar noemt in elk geval het woord *bruid* niet. De apostel stelt zich op als de vriend van de bruidegom. Tegelijkertijd stelt hij zich naar de Korintiërs op als vader en moeder! Paulus richt zich daar zeker niet tot alle gelovigen en noemt zichzelf geen verloofde. Hij had ervoor gezorgd dat de Korintiërs zich zouden wenden tot

Christus voor zorg en redding, *zoals* een verloofde dat naar haar aanstaande man doet. Het gevaar in Korinte was de geest van verdeeldheid, het kijken naar anderen dan naar *Christus*.

Het beeld van de vrouw in het huwelijk in Romeinen 7:1-6 *kan alleen wijzen op Israël*, want alleen zij waren a.h.w. gehuwd met de Wetgever. Zij zouden huwen met de opgestane Heer zoals zij dat waren met de wet.

Efeziërs 5:22-33 vergelijkt de gemeente in een aantal aspecten met de gehuwde vrouw . Dit gedeelte wordt vooral aangegrepen om iets te willen aantonen in de richting van 'de gemeente is de bruid'.

Maar het gaat hier niet om de bruid van het Lam, maar om een gehuwde vrouw.

Je kunt met dit gedeelte niets bewijzen als het gaat om de bruid en wie dat zijn.

Zelfs in dit gedeelte is de nadruk op *lichaam* als beeld. Een gehuwde man en vrouw worden één vlees en worden zo één lichaam (1 Corinthiërs 6:16). Maar zij zijn nog steeds in staat om afzonderlijk dingen te doen en te regelen.

Het beeld van lichaam roept gelijkheid van bedoelen op met het Hoofd, maar het beeld van bruid doet dat beslist niet. De bruid uit vroeger tijden was niet op hetzelfde niveau als de Echtgenoot.

De bruid in de 1000 jaren zal zeker niet in alle opzichten op hetzelfde niveau zijn, hoewel er een zo nauw mogelijke omgang zal zijn, net als in vroeger tijden.

In Handelingen wordt het lichaam niet genoemd. Alleen dat van Dorcas in 9:40. Als Handelingen het begin van het lichaam van Christus zou weergeven, waarom wordt dat niet één keer genoemd?

De gemeente in Handelingen, die op pinksteren ontstaat, is de eerste aanzet tot de vrouw die in de 1000 jaar zal op aarde zal zijn. Handelingen is een eerste inkijk in wat in de 1000 jaar zal zijn; zie Jesaja 25:6.

Enkele verder punten vinden wij in Romeinen 2:5-10, in 9:25-28 (niet-Mijn-volk Mijn-volk). Het gaat om de gescheidene die zal hertrouwen, de gelovige rest in Romeinen 9:27.

Zo ook Romeinen 15:8,9. Dat moeten we niet laten buikspreken. De aardse bediening van de Heer en van het Joodse deel van Zijn hemelse is hier en bevestiging van de beloften van de vaders. De natiën gaan God verheerlijken met Zijn volk (Romeinen 15:10; Deuteronomium 32:43). De ervaringen van het volk in de wildernis waren typisch voor de gelovigen in de Handelingentijd.

De gaven lagen anders dan nu; vergelijk 1 Corinthiërs 12:28 met Efeziërs 4:11.

Toen waren het alleen menselijke beproevingen, 1 Corinthiërs 10:13, nu geestelijke strijd, Efeziërs 6:12, wij zouden staan en standhouden.

1 Corinthiërs 13:10 spreekt van de tijd van onmondigheid, later de volwassenheid, Kolossenzen 1:25, *daarna werd niet meer gesproken, woord van God compleet gemaakt.*